

Savjeti stručnjaka

NEUOBICAJENI SIMPTOMI NA GROZDOVIMA KRAJEM SRPNJA

Pojava netipičnih opekotina grozda

Opekotine utječu na smanjenje prinosa uslijed sušenja takvih bobica, a pored toga imaju i negativan utjecaj na kvalitetu grožđa zbog smanjenja koncentracije fenolnih i aromatskih komponenata i povećanja negativnih oksidativnih procesa, što sveukupno smanjuje kvalitetu budućeg vina

U trećoj dekadi ovogodišnjeg srpnja mnogi su se vinogradari u Istri zabrinuli zbog pojave neuobičajenih simptoma na grozdovima. Naime, pojedine bobice na grozdu počele su poprimati žutosmeđu boju i sušiti, a te bobice nisu nužno bile jedna uz drugu. Odmah je zavladao zabrinutost da se možda radi o infekciji crnom truleži, plamenjačom ili sivom plijesni. Proizvođači su se pribojavali i daljnjeg širenja ovih simptoma na susjedne bobice i grozdove, pogotovo zbog nastupa novih oborina. Uvidom u stanje na terenu utvrđeno je da u ovim slučajevima nije bila riječ ni o jednoj od spomenutih bolesti, već se radilo o posve drugačijem slučaju - pojavile su se netipične opekotine od sunca na grozdovima.

Manji prinosi

Klasične opekotine od sunca se na grozdu uobičajeno javljaju nešto kasnije, tijekom faze dozrijevanja i obično stradavaju bobice s čitavog dijela grozda koji je izložen suncu, dok se ove netipične opekotine javljaju nešto ranije, pred pojavu šare grožđa ili početkom šare i od njih mogu kod blažih napada stradati samo pojedinačne bobice, ili kod jačih napada čitavi dijelovi grozdova koji su izloženi suncu. Oštećene bobice u vremenskom razdoblju od dva do tri dana poprime svijetlo-smeđe obojenje, dehidriraju (smežuraju se), zatim potamne i kasnije nekrotiziraju.

Opekotine utječu na smanjenje prinosa uslijed sušenja takvih bobica, a pored toga imaju i negativan utjecaj na kvalitetu grožđa zbog smanjenja koncentracije fenolnih i aromatskih komponenata i povećanja negativnih oksidativnih procesa, što sveukupno smanjuje kvalitetu budućeg vina.

Ova je pojava posljednjih godina detaljnije istražena u Australiji i Kaliforniji,

Marijan Bubola

gdje je utvrđeno da uobičajeno nastupa kada nakon hladnijeg i vlažnijeg razdoblja tijekom proljeća i ljeta uslijedi razdoblje s visokim dnevnim temperaturama, od kojih stradaju bobice koje su nedovoljno aklimatizirane na takve uvjete. Zvuči čudno da se tijekom ovog ljeta govori o visokim temperaturama, no ako se detaljnije prouče podaci o dnevnom kretanju temperature tijekom posljednjih tjedana, može se uočiti da je u razdoblju od 15. do 20. srpnja prema podacima IstraMeta maksimalna dnevna temperatura u Istri često prelazila 32 °C te je 20. srpnja u Poreču iznosila čak 35,1 °C. Ne treba ni napominjati da su ove temperature izmjerene u hladu, dok temperatura grozda direktno izloženog suncu može iznositi čak i 10 do 15 stupnjeva više od toga. To je dovelo do navedene pojave netipičnih opekotina na grozdu, gdje su u većini slučajeva stradavale pojedinačne bobice. Simptomi su gotovo isključivo uočeni na dijelovima grozda koji su direktno izloženi suncu, dok je druga strana grozda uglavnom bila neoštećena.

Na Institutu za poljoprivredu i turizam u Poreču se već više godina provode istraživanja rane defolijacije u zoni grozda, koja se primjenjuje oko faze cvatnje. Na dijelu pokusnog nasada gdje je defolijacija trsova ove godine provedena neposredno nakon cvatnje, dok su bobice

Netipične opekotine na grozdu Malvazije istarske fotografirane u Novigradu, 22. srpnja 2014

Zvuči čudno da se ovog ljeta govori o visokim temperaturama, no od 15. do 20. srpnja maksimalna dnevna temperatura u Istri često je prelazila 32 stupnja Celzija te je 20. srpnja u Poreču iznosila čak 35,1 stupanj Celzija u hladu

imale 2-4 mm u promjeru, grožđe gotovo uopće nije stradalo od ovakvih opekotina budući da su bobice od samog početka razvoja bile izložene uvjetima pojačane insolacije i viših temperatura te su tako stekle otpornost na opekotine.

S druge strane, štete od opekotina najizraženije su kod proizvođača koji su provodili kasniju defolijaciju, tijekom srpnja, s ciljem smanjenja razvitka gljivičnih bolesti i poboljšanja mikroklima unutar zone grozda, čime su neaklimatizirani grozdovi koji su dotad rasli u sjeni iznenada postali izloženi direktnoj sunčevoj svjetlosti.

Skidati lišće

Budući da i dalje traje razdoblje relativno nepovoljnog vremena s puno oborina, pojava ovakvih simptoma moguća je i u nadolazećem razdoblju ukoliko ponovno nastupe uvjeti visokih temperatura. Proizvođači koji dosad nisu provodili defolijaciju ostaju pred izazovom da li zonu grozda ostaviti netaknutom i tako spriječiti eventualnu pojavu opekotina i ujedno riskirati napad sive plijesni (botritisa) ili izvršiti defolijaciju i omogućiti bolje dozrijevanje grožđa. Kod gustih trsova preporuča se provoditi defolijaciju, ali ona treba biti blaga te se u prvom redu treba skidati lišće s istočne ili sjeverne strane trsa kako bi osjetljivi grozdovi ipak ostali zaštićeni od direktnog sunčevog zračenja. A za ubuduće se preporuča defolijaciju provoditi u ranijim fazama razvoja bobice, kako bi se na vrijeme stvorili povoljniji uvjeti za dozrijevanje i istovremeno smanjila opasnost od pojave opekotina.

Pišu dr. sc. Marijan Bubola, Kristina Diklić, mag. ing. agr., Institut za poljoprivredu i turizam Poreč

Glavni urednik:
Ranko Borovečki
Urednica priloga:
Jasna Orlić
Izdavač:
Glas Istre novine d.o.o.

Prilog izlazi četvrtog četvrtka u mjesecu
Prilog je realiziran u suradnji s Istarskom županijom